

Idealisme

door Eric Schoones

Was het vroeger voor wereldverbeteraars vaak behelpen, dankzij snelle nieuwe media gloort er voor klimaatidealisten een mooie toekomst aan de horizon. Wie zijn die idealisten van de 21ste eeuw?

Het idealisme is overal, in politiek, wetenschap en bedrijfsleven. Ook in het duurzaamheidskamp is een fikse delegatie wereldverbeteraars neergestreken.

Het is een stroming die vanaf 1968 de wind in de zeilen krijgt met een kerstboodschap vanuit de ruimte. Astronaut William Anders maakt dan aan boord van Apollo 8 een foto van onze planeet die een schok veroorzaakt. Het besef groeit dat Moeder Aarde niet meer is dan een zandkorreltje in het universum, een kwetsbare kleine aarde.

Het is in de tijd van de studentenoproer in Frankrijk en de maatschappij - gevangen in de autoritaire, moralistische ban van kerk en vaderland - verandert in een meer progressieve samenleving.

Het individu laat zich gelden, geïnspireerd door boeken van Rachel Carson ('Silent Spring') en Ernst Friedrich Schumacher ('Small is beautiful').

Het vormt de opmaat voor de Club van Rome die in 1972 met 'Grenzen aan de groei', in onweer-

legde wetenschappelijke modellen al duidelijk maakt: we leven op te grote voet, de aarde wordt te klein.

Ook Nederland gaat in die jaren geëngageerd en massaal de straat op tegen kernenergie en kruisraketten en voor vrouwenemancipatie en mensenrechten. In Brabant is een nieuw elan voelbaar; De Kleine Aarde wordt opgericht.

Nu in 2011 neemt De Kleine Aarde afscheid met op de eigen website een 'top-12 van gerealiseerde idealen', van fietskarren tot aan schone energie. Stijlvol zeker, maar het doel bereikt? Nee, wel onmiskenbaar belangrijke stappen gezet. Het idealisme van enkelen van toen nu binnen handbereik van velen.

In 2000 worden de *cultural creatives* geïdentificeerd als een subcultuur van tientallen miljoenen mensen wereldwijd die het goede goed willen doen, idealen vertalen naar dagelijks doen en laten, bewuster consumeren zonder oneigenlijk schuldgevoel.

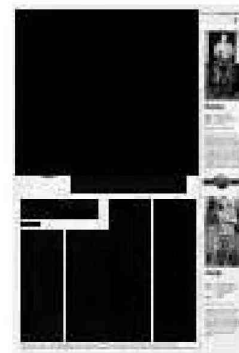
Moderne idealisten kennen hun zaakjes, laten zich niet van de wijs brengen door maatschappelijk on-

verantwoorde populistische provocatie of door de anti-idealisten van de energie- en voedselindustrie die al te opzichtig vasthouden aan gevestigde belangen. Ze halen hun schouders op bij het volgens

milieuprofessor Lucas Reijnders slechtste kabinet voor duurzaamheid in veertig jaar. Ze weten dat die 1,5 miljard die minister Verhagen investeert in duurzame energie slechts voor 'de bühne' is, immers over de 5,6 miljard jaarlijks aan structurele steun van de Nederlandse regering voor fossiel, daar hoor je de bewindsman niet over.

De idealisten van de 21ste eeuw weten welke wereld ze verkiezen, welke rol ze daarin willen spelen en op *grassroots-niveau* is het een drukte van belang: spullenden.nl, duurzameburen.nl, littlegreendress.nl, denieuwekker.nl, repaircafe.nl, transitiontowns.nl, groenestad.nl, ecowijken.nl. Een oneindige reeks van burgerinitiatieven.

Maar ook het creatieve bedrijfsleven doet mee met bijvoorbeeld dothebrightthing.nl.

De stille motor van verandering is en blijft bezieling en inspiratie.

Want het draait om drie *p's*: *people, planet, profit*. Het gaat uiteindelijk om respect voor jezelf, je naasten en je omgeving, om verbinding, welbevinden en geluk.

Wat heb je aan geld als de tijd je ontbreekt om ervan te genieten? De vrekkenkrant ontwikkelde zich tot een eigentijdse site *genoeg.nl* op zoek naar waarachtige waarden in een sfeer van tolerantie en optimisme.

Het gemak dient de idealist. Je hoeft niet meer met een wereldvreemde macrobiotische commune ver weg op de hei te strijden voor je idealen, nee de *comfort-*

idealist laat gewoon met een pre-fab mailtje vanaf zijn smartphone (met de juiste Apps kom je een heel eind) bijvoorbeeld aan McDonald's even weten dat hij niet zo happy is met de 3,6 van de hamburgergigant voor toekomstbestendig ondernemen.

En? Het helpt, in oktober gaat de Mac over op duurzame vis!

Youp van 't Hek jaagt in z'n eentje alle telefoonboeren in de gordijnen als zijn zoontje niet naar behoren wordt geholpen, daar kan je niet tegenop, maar ook Jan met de Pet kan op *nudge.nl* de verandering een zetje geven en vele kleine zetjes maken één grote.

Het idealisme van de 21ste eeuw is *denken en doen*, het motto van *Our Common future 2.0*, een eigentijds, nog niet zo lang geleden ondenkbaar staaltje *crowdsourcing*.

Verlegen om de moraal van dit verhaal? De oude wijze wetenschapsfilosoof Ervin Laszlo helpt: „Je moet een 'possibilist' en een activist zijn, want die zegt: 'We hebben een kans en het ergste wat je kunt doen is niets'.”

Eric Schoones publiceert onder meer over duurzaamheid en schreef het boek 'Een te grote kist bananen, 35 visies op een duurzame wereld'.

Voor dit artikel sprak hij met Bas Jures (Club van Rome), Heleen van de Sande (Genoeg), Maayke Damen, Maurits Groen (DoTheBrightThing), Marius de Geus, Anne-Marie Rakhorst, Mirjam Bemelmans (Transition Towns), Jacqueline van der Lubbe (Greenandso), Jan van Betten (Nudge).

dinsdag €

